

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 25.1.2006
COM(2006) 21 konč.

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

TEMATSKA STRATEGIJA ZA VARNOST PRESKRBE S HRANO

Širitev agende varnosti preskrbe s hrano za doseganje razvojnih ciljev novega tisočletja

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	Okvir	4
2.1.	Analiza teme.....	4
2.2.	Uveljavljeni politični okvir	5
2.3.	Pretekle izkušnje/pridobljena spoznanja	5
2.4.	Utemeljitev tematskega pristopa	6
3.	Tematski program	7
3.1.	Področje uporabe (vključno z geografsko pokritostjo)	7
3.2.	Načela načrtovanja programa.....	7
3.3.	Cilji.....	8
3.4.	Strateške prednostne naloge	9
3.5.	Strateške prednostne naloge za podporo zagotavljanja mednarodnih javnih dobrin in financiranja globalnih programov	9
3.5.1.	Mednarodne javne dobrine.....	9
3.5.2.	Globalni (in celinski) programi.....	9
3.5.3.	Zagovarjanje in napredovanje svetovne agende varnosti preskrbe s hrano	10
3.6.	Reševanje negotovih razmer glede hrane v izrednih razmerah prehoda in nestabilnih državah	10
3.7.	Spodbujanje inovativnih politik in strategij	11
3.8.	Upravičenci	11
3.9.	Izvajalski partnerji tematskega programa	12
	Annexes.....	15

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

TEMATSKA STRATEGIJA ZA VARNOST PRESKRBE S HRANO

Širitev agende varnosti preskrbe s hrano za doseganje razvojnih ciljev novega tisočletja

1. UVOD

Da bi se racionaliziral in poenostavil veljavni zakonodajni okvir, ki ureja zunanje ukrepe Skupnosti, je Evropska Komisija predlagala skupek šestih novih instrumentov v okviru finančnih perspektiv od leta 2007 do 2013. Trije instrumenti (za človekoljubno pomoč, stabilnost in makrofinančno pomoč) so horizontalni in bodo namenjeni posebnim potrebam in okoliščinam. Preostali trije (za predpristopno pomoč, za podpiranje evropske sosedске in partnerske politike ter za razvojno in gospodarsko sodelovanje) so zasnovani za izvajanje posebnih politik in pokrivajo določeno geografsko območje. V prihodnje bodo ti instrumenti temeljni zakonodajni akti za izdatke Skupnosti v podporo programov zunanjega sodelovanja, vključno z ustreznimi tematskimi programi, in bodo med drugim nadomestili obstoječe tematske uredbe.

Eden od sedmih tematskih programov, ki jih je določila Komisija¹, je tematski program za varnost preskrbe s hrano. Njegova pravna podlaga bosta instrument razvojnega sodelovanja in gospodarskega sodelovanja ter instrument evropskega sosedstva in partnerstva. V skladu s Sporočilom Komisije o instrumentih za zunanjo pomoč v okviru prihodnje finančne perspektive 2007–2013 [COM(2004) 626] bo vsa človekoljubna pomoč v hrani vključena v instrument človekoljubne pomoči in ne bo obravnavana v ločenih tematskih finančnih sredstvih.

V skladu s temi predlogi tematski programi zagotavljajo določeno dodano vrednost in vključujejo dejavnosti, ki dopolnjujejo geografske programe, ki bodo tudi v prihodnje osnovni okvir za sodelovanje Skupnosti s tretjimi državami.

Komisija se je zavezala, da bo vključila Evropski parlament in Svet v razpravo o področju uporabe, ciljih in prednostnih nalogah vsakega tematskega programa na podlagi uradnih sporočil obema institucijama. Rezultat tega bodo politične smernice za nadaljnje stopnje načrtovanja programov, predvsem tematske strateške dokumente, ki jih bo treba pripraviti v skladu z določbami zgoraj navedenih instrumentov.

¹ Glej Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o „zunanjih ukrepih s pomočjo tematskih programov v skladu s prihodnjimi finančnimi perspektivami 2007–2013“ - COM(2005) 324, 3.8.2005.

2. OKVIR

2.1. Analiza teme

Obstaja več kot dovolj razlogov za obravnavanje negotovih razmer glede hrane², kar je del prvega razvojnega cilja novega tisočletja (od leta 1990 do 2015 prepoloviti število ljudi, ki trpijo zaradi lakote). Trenutno se ocenjuje, da 815 milijonov ljudi v delih sveta v razvoju živi v „kronično“ negotovih razmerah glede hrane, nadaljnjih 5–10 % prebivalstva pa je v nevarnosti, da jih doletijo „akutne“ negotove razmere glede hrane zaradi kriz, ki jih lahko povzročita narava ali človek. Kljub napredku pri zmanjševanju lakote na svetovni ravni prvi razvojni cilj novega tisočletja še vedno ni izpolnjen v podsaharski Afriki, kjer se trdovratne negotove razmere glede hrane zaostrejuje zaradi ponavljajoče se politične nestabilnosti.

V Afriki so povezave med negotovimi razmerami glede hrane ter spopadi, slabim vodenjem držav in pandemijo virusa HIV/aidsa velik izziv za nacionalne vlade, donatorje in civilno družbo. Huda težava zadeva ustreznost zaužite hrane, kar dokazuje svetovna raven „prikrite lakote“, torej pomanjkanja vitaminov in mineralov pri prehrabnih potrebah. Na ustreznost zaužite hrane vplivajo številna vprašanja, vključno s porazdelitvijo hrane v posameznih gospodinjstvih, prehranskimi navadami mater in otrok, pripravo živil, kakovostjo in varnostjo živil, vodo ter javno higieno. Značilno je, da se negotove razmere glede hrane zaostrejuje zaradi propadanja okolja, neustreznih proizvodnih sistemov, neustrezno delujočih trgov in omejene človeške usposobljenosti ter so otežene zaradi neenakosti glede družbene upravičenosti do hrane, na katero vplivajo spol, starost in etnična pripadnost. Obstajajo dokazi za zaskrbljujoče visoko stopnjo lakote na podeželju, kjer prevladuje nezadosten gospodarski in fizičen dostop do hrane. Vendar pa se z rastočo urbano revščino povečujejo negotove razmere glede hrane tudi v mestih in se jih ne sme spregledati.

Negotove razmere glede hrane, ki so hkrati vzrok in posledica absolutne revščine, niso ustrezno upošteevane niti kot razvojni cilj niti kot kazalnik gospodarskega in družbenega napredka. Pogosto se ozko povezujejo s kratkoročnimi ukrepi, kot so pošiljanje pomoči v hrani ali povečanje oskrbe s hrano, pri tem pa se spregleda njihova večdimenzionalnost. Niso ustrezno integrirane/vključene v dolgoročne nacionalne razvojne strategije kot cilj. Pozitivno pa je, da druga generacija strategij za zmanjševanje revščine bolj upošteva varnost preskrbe s hrano, saj se nacionalne vlade vedno bolj zavedajo pomena vzpostavitve nacionalnih strategij in programov.

V zadnjih letih se je pokazalo, da se ključni izziv glede izpolnjevanja ciljev varnosti preskrbe s hrano pojavi v kriznih razmerah, zlasti zapletenih in daljših, ter v času politične nestabilnosti in v državah v prehodu. Slika svetovnih negotovih razmer glede hrane kaže na številne ranljive in nestabilne države, ki ob soočenju z razvijajočo se krizo niso sposobne izvajanja dolgoročnih strategij, niti nimajo obstoječega institucionalnega okvira za to. V letu 2005 se je 43 držav spopadlo z resnim pomanjkanjem hrane, 23 v Afriki, preostale pa v Aziji in Latinski Ameriki. Zaradi obsega in ponavljanja tega problema je potreben nov dolgoročen strukturni pristop za odpravljanje temeljnih razlogov za negotove razmere glede hrane.

² „Varnost preskrbe s hrano se lahko opredeli kot stanje, v katerem imajo vsi ljudje ves čas fizičen in gospodarski dostop do zadostne količine varnih in hranljivih živil, ki zadovoljijo njihove prehranske potrebe in želje po živilih za dejavno in zdravo življenje“, Rimska deklaracija o svetovni varnostni preskrbi s hrano in akcijski načrt Svetovnega vrha o hrani. FAO, 1996.

2.2. Uveljavljeni politični okvir

Politika ES glede varnosti preskrbe s hrano, vzpostavljena leta 1996 z Uredbo Sveta (ES) št. 1292/96, še vedno usmerja ukrepe Komisije za boj proti lakoti. Ta politika se je iz preprostega pošiljanja pomoči v hrani razvila v podporo za široko zastavljene strategije varnosti preskrbe s hrano na nacionalni, regionalni in svetovni ravni, pri čemer je pomoč v hrani nevezana in je instrument, omejen na nujne primere.

ES je vodilna mednarodna donatorka na področju varnosti preskrbe s hrano (iz proračunskih postavk za varnost preskrbe s hrano je bilo od leta 1996 dodeljenih 4,9 milijarde EUR, na leto torej povprečno 500 milijonov EUR), njena pomoč ustreza različnim stopnjam prehoda v: (i) državah v kriznih razmerah/po kriznih razmerah; (ii) državah z dolgotrajnimi negotovimi razmerami glede hrane in (iii) gospodarstvih v prehodu. ES tudi dejavno sodeluje v mednarodni politični razpravi, na primer o trgovini in pomoči v hrani (STO, Konvencija o pomoči v hrani, posvetovalni pododbor FAO za razdelitev presežkov) in je vodilna donatorka pri kmetijskih raziskavah na svetovni (Posvetovalna skupina za mednarodne kmetijske raziskave – CGIAR), regionalni (predvsem v Afriki) in nacionalni ravni.

Politika ES poudarja osrednjo vlogo nacionalnih strategij za zmanjševanje revščine, ki jih razvijejo posamezne države, za doseganje dolgoročne varnosti preskrbe s hrano in potrebo po opredelitvi lakote kot prve prednostne naloge v boju proti revščini. Ugotavlja tudi, da je področje varnosti preskrbe s hrano zelo občutljivo in da lahko tudi prehodna kriza sproži dolgotrajne težave s hrano, ker se sredstva hitro izčrpajo, s čimer se ogrozi preživetje.

Leta 2004 je zunanja ocena potrdila tehtnost strateškega okvira ES za varnost preskrbe s hrano, ki torej velja tudi za ta tematski program: navaja, da se lahko varnost preskrbe s hrano doseže samo z istočasnim obravnavanjem razpoložljivosti hrane, dostopa do hrane, kakovosti prehrane in preprečevanja prehrabnih kriz.

V širšem okviru razvojne politike, ki se nadaljuje od izjave o razvojni politiki iz leta 2000, je varnost preskrbe s hrano še vedno prednostna naloga v „Evropskem soglasju o razvoju“ [COM(2005) 311], ki ga je julija 2005 sprejela Komisija, novembra 2005 pa potrdil Svet.

Strategija EU za Afriko [COM(2005) 489], ki sta jo nedavno odobrila Komisija in Svet, ponovno poudarja pomen obravnavanja varnosti preskrbe s hrano na tej celini v okviru rasti v korist revnih in kmetijskega razvoja, poudarja pa tudi pomen kmetijskih raziskav.

Na prehodu od izrednega stanja (človekoljubna faza) k razvoju je pomoč ES zasnovana v okviru širšega gospodarskega, socialnega in političnega okvira, opredeljenega v Sporočilu ES o „povezovanju pomoči, obnove in razvoja“³, kot: „*Programi obnove, ki postopno nadomestijo pomoč za izredno stanje/nujno pomoč, da stabilizirajo gospodarske in socialne razmere ter omogočijo prehod k srednjeročni in dolgoročni razvojni strategiji.*“

2.3. Pretekle izkušnje/pridobljena spoznanja

Poleg potrditve tehtnosti politike ES je nedavna zunanja ocena politike ES glede varnosti preskrbe s hrano in proračunske postavke (2004) poudarila tudi njeno izrazito dodano vrednost v primerjavi z drugimi donatorji, ker je osredotočena na povezovanje pomoči, obnove in razvoja, partnerstvo različnih udeležencev in združevanje različnih izvedbenih

³ COM(2001) 153.

instrumentov. V oceni so bila opredeljena tudi naslednja področja, ki jih je treba izboljšati in ki so obravnavana v tematskem programu:

- povezovanje pomoči, obnove in razvoja: bolj sistematičen pristop k povezovanju pomoči, obnove in razvoja bi pripomogel k učinkovitejšemu odzivu na dinamičnost in večdimenzionalnost negotovih razmer glede hrane;
- osredotočenje na revščino: boljše vključevanje varnosti preskrbe s hrano kot prednostnega področja v strateške dokumente za zmanjševanje revščine in državne strateške dokumente ES;
- razvoj politike/strategije: boljši dialog in podpora vladam pri vzpostavitvi dolgoročnega političnega dialoga glede varnosti preskrbe s hrano;
- usklajenost politik: večja usklajenost na nacionalni ravni z vključevanjem varnosti preskrbe s hrano v državne (in regionalne) strateške dokumente ES.

2.4. Utemeljitev tematskega pristopa

Strategija ES predvideva vključevanje ciljev varnosti preskrbe s hrano v dolgoročne in široko zastavljene politike in strategije za zmanjševanja revščine. Geografski in tematski programi prispevajo k uresničevanju teh ciljev.

Geografski programi bodo standardni instrument za uresničevanje politike ES glede varnosti preskrbe s hrano povsod vsem svetu, kjer je okvir za sodelovanje z vlado vzpostavljen in deluje. Pri prihodnjem dodeljevanju sredstev iz geografskih instrumentov državam se bo upoštevala raven nacionalne varnosti preskrbe s hrano. V državah z negotovimi razmerami glede hrane lahko tematski program podpira razvoj politik, s čimer se zagotovi vključevanje strateškega pristopa k varnosti preskrbe s hrano v nacionalne strategije za zmanjševanje revščine.

Državam v krizi, ki potrebujejo človekoljubno pomoč za reševanje/zaščito življenj, bo pomoč zagotovljena z instrumentom človekoljubne pomoči. V povezavi z zadevnimi službami Komisije se bo tematski program uporabljal v takšnih razmerah po koncu nujne pomoči, kadar bo to potrebno, da se omogočita obnova in rehabilitacija ter zmanjša ranljivost s povečanjem posebne pozornosti varnosti preskrbe s hrano.

V prehodnih razmerah je zaradi številnih različnih scenarijev bolj kot geografska upravičena tematska pomoč. Obstajajo tri širše kategorije teh scenarijev:

- razmere in države, v katerih se je težko dogovoriti o ukrepih za varnost preskrbe s hrano s partnerskimi vladami zaradi drugih prednostnih nalog. Na primer, negotove razmere glede hrane so lahko zgoščene predvsem na določenih področjih (zunaj državnega nadzora) ali v določenih skupinah (notranje razseljeni ljudje);
- države, v katerih je bilo sodelovanje prekinjeno ali v katerih okvir za sodelovanje (državni strateški dokument) ne obstaja. Kadar država ne deluje, to pomeni, da imajo civilna družba in večstranske organizacije večjo vlogo pri učinkoviti intervenciji (npr. Somalija);
- „pozabljene krize“, pri katerih bi bila vzpostavitev sodelovanja z nacionalnimi vladami prek geografskih instrumentov lahko težavna.

Na podlagi zgoraj navedenega bo novi tematski program moral zagotoviti:

(i) usklajenost politik in stalnost ukrepov pri procesu povezovanja pomoči, obnove in razvoja, (ii) dopolnjevanje med različnimi geografskimi ravnmi intervencije z obravnavanjem svetovnih/celinskih vprašanj in spodbujanjem inovativnih pristopov ter (iii) koordinacijo in usklajevanje z razvojnimi partnerji glede agende varnosti preskrbe s hrano.

3. TEMATSKI PROGRAM

3.1. Področje uporabe (vključno z geografsko pokritostjo)

Kar zadeva „Zunanje ukrepe prek tematskih programov v okviru prihodnjih finančnih perspektiv 2007–2013“ [COM(2005) 324], Komisija predvideva tematski program, ki bi „(i) podpiral zagotavljanje mednarodnih javnih dobrin, ki neposredno prispevajo k varnosti preskrbe s hrano, in financiranje globalnih programov, (ii) reševal negotove razmere glede hrane v državah ali regijah, kjer vlada ni vzpostavljena ali ne nadzoruje delov države, ali pa ni vzpostavljen državni strateški okvir, in (iii) spodbujal inovativne politike in strategije na področju varnosti preskrbe s hrano“.

Pokritost programa se razlikuje glede na sestavne dele:

- prvi je globalni sestavni del, ki je torej osredotočen predvsem na celinsko, medregionalno in regionalno raven, posebna pozornost pa je namenjena Afriki in vsem drugim krajem, kjer se lahko poslabšajo razmere glede varnosti preskrbe s hrano;
- drugi sestavni del programa se bo izvajal predvsem na nacionalni in lokalni ravni in bo po potrebi dopolnjeval geografski instrument;
- tretji sestavni del podpira inovativne politike, strategije in pristope, ne glede na geografsko raven, ki je lahko globalna, regionalna, nacionalna ali lokalna.

3.2. Načela načrtovanja programa

Pri načrtovanju tematskega programa se bo upoštevalo naslednje:

- načelo **subsidiarnosti**: brez dolgoročne strukturne pomoči, ki se financira prek geografskih programov (načrtovani v državnih/regionalnih strateških dokumentih) in s podporo prehodnim intervencijam v skladu z utemeljitvijo iz oddelka 2.4. Program lahko podpira inovativne pilotne projekte na regionalni, nacionalni in lokalni ravni, namenjene preizkušanju novih pristopov in instrumentov;
- zadostna mera **prožnosti** za odzivanje na okolje, ki se hitro spreminja, na primer v razmerah po krizi, navedenih v drugem sestavnem delu. Zaradi tega bo morda treba prilagoditi časovni okvir pomoči, postopke financiranja, vrsto orodij in izvajalske partnerje;
- podpora **lastništva** ter vloge in prednostnih nalog regionalnih in celinskih organizacij, kadar je to bistveno za varnost preskrbe s hrano, ob dopolnjevanju z drugimi partnerji in instrumenti;

- podpora **udeležbenega pristopa s** krepitvijo partnerstva z organizacijami civilne družbe iz držav v razvoju prek organiziranih mrež in poklicnih združenj ter strateškega dialoga;
- spodbujanje medsebojne **usklajenosti** na notranji in zunanji ravni: (i) z uskladitvijo načrtovanja programa s ciklusom načrtovanja državnih/regionalnih strateških dokumentov; (ii) s tesnim sodelovanjem z drugimi službami Komisije pri razvoju in izvajanju državnih strategij za povezovanje pomoči, obnove in razvoja ter uvajanju in opuščanju tematskega programa; (iii) z zagotavljanjem usklajenosti politike in delovanja pri ukrepih pomoči v hrani, sprejetih v okviru človekoljubne pomoči v agendi varnosti preskrbe s hrano, (iv) s čim hitrejšim vključevanjem držav članic EU, da se spodbudi napredovanje agende EU glede varnosti preskrbe s hrano; (v) s podpiranjem zunanje usklajenosti in **dopolnjevanja** v skladu z Pariško deklaracijo OECD o učinkovitosti pomoči; v zvezi s tem bo tematski program izkoristil strokovno znanje in izkušnje agencij ZN in drugih mednarodnih organizacij za napredovanje mednarodne agende varnosti preskrbe s hrano in zagotavljanje mednarodnih javnih dobrin;
- usmerjenost k **najbolj ranljivim** in najbolj negotovim področjem in skupinam, kar zadeva hrano, na podlagi ocen varnosti preskrbe s hrano in usklajevanja z drugimi zainteresiranimi stranmi;
- zagotavljanje **trajnosti** podprtih ukrepov, vključno z njihovim vplivom na lokalno in regionalno družbo, gospodarstvo in okolje;
- Komisija bo odločala o štiriletnem (2007–2010) in kasneje o triletnem (2011–2013) tematskem strateškem dokumentu (o programskih dokumentih) v skladu s postopki komitologije;
- na podlagi tega večletnega načrtovanja programov Komisija predstavi letne akcijske programe, ki opredelijo prednostne ukrepe, ki jih je treba podpirati, določene cilje, predvidene rezultate in okvirne zneske;
- program se izvaja v skladu z reformo upravljanja zunanje pomoči iz leta 2000, ki med drugim predvideva tudi prenos (dekoncentracijo) upravnih odgovornosti na delegacije, kjer je to ustrezno;
- v prvem triletnem obdobju (2007–2009) bo kot vmesni pregled narejena zunanja ocena ukrepov, na podlagi katere se bo pripravil drugi tematski strateški dokument (2011–2013). Poročila bodo poslana državam članicam in Evropskemu parlamentu in z njimi se bo tudi razpravljalo o njih.

3.3. Cilji

V skladu z novo izjavo o razvojni politiki EU je splošni cilj tematskega programa izpopolnitev agende varnosti preskrbe s hrano in prispevek k doseganju prvega razvojnega cilja novega tisočletja glede lakote.

Poseben cilj programa je izboljšati učinek politike ES glede varnosti preskrbe s hrano, zlasti pri najbolj občutljivih, z usklajenimi prednostnimi nalogami in ukrepi, ki bodo dopolnjevali nacionalne programe in izboljševali njihovo medsebojno usklajenost.

3.4. Strateške prednostne naloge⁴

Po obširnih notranjih in zunanjih posvetovanjih je bila opredeljena vrsta strateških prednostnih nalog. Končna opredelitev prednostne pomoči bo temeljila na podrobnih ocenah potreb, ki bodo opravljene v sodelovanju z zadevnimi oddelki na sedežu in delegacijah.

3.5. Strateške prednostne naloge za podporo zagotavljanja mednarodnih javnih dobrin in financiranja globalnih programov

3.5.1. Mednarodne javne dobrine⁵

- Raziskave in tehnološke inovacije v korist revnih ter tiste, ki so vezane na povpraševanje, zlasti v kmetijstvu (vključno z živino, gozdarstvom in ribištvom/ribogojstvom) in se jasno posvečajo varnosti preskrbe s hrano. V podporni sklop sta vključena nadaljnje razširjanje in krepitev zmogljivosti regionalnih/nacionalnih raziskovalnih institucij.
- Podpora za uporabo in razširjanje **satelitskih slik** in podatkov.
- Razvoj **zmogljivosti** in usposabljanje.
- Znanstveno in tehnološko **povezovanje ter tesno medinstitucionalno sodelovanje** sever-jug in jug-jug.

3.5.2. Globalni (in celinski) programi

Globalni programi so sredstva za razvoj skupnih pristopov v regijah na posebnih področjih, ki so povezana z varnostjo preskrbe s hrano. Prednostne naloge vključujejo:

- **Informacije o varnosti preskrbe s hrano in sisteme zgodnjega opozarjanja**, spremljanje preživljanja. Globalni programi bodo namenjeni razvijanju, preizkušanju, standardizaciji in razširjanju metodologije in orodij ter podpiranju usposobljenosti in institucionalnega razvoja na regionalni in nacionalni ravni.
- **Strategije varnosti preskrbe s hrano**. Globalni program ponuja podporo vladam, ki so pripravljene razvijati strategije in načrte za varnost preskrbe s hrano, zlasti tam, kjer varnost preskrbe s hrano ni določena kot prednostno področje pomoči. Tematski program ne bo financiral nacionalnih programov varnosti preskrbe s hrano, ki jih bo treba podpirati prek geografskih instrumentov.
- **Podpora za celinske in regionalne programe varnosti preskrbe s hrano** na področjih, ki so posebnega pomena za varnost preskrbe s hrano, kot so kmetijstvo, kmetijska trgovina in trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri, vključno z gozdarstvom in ribištvom. Globalni/celinski in regionalni programi bodo osredotočeni na prednostna področja, primerjalno prednost in dodano vrednost regionalnih/celinskih organizacij ter bodo dopolnjevali podporo iz geografskih instrumentov, kjer bo to ustrezno.

⁴ Podrobnosti o strateških prednostnih nalogah so navedene v Prilogi 1.

⁵ Po definiciji Mednarodne delovne skupine za globalne javne dobrine: Mednarodne javne dobrine zadevajo vprašanja, ki: (i) so pomembna za mednarodno skupnost, (ii) se jih posamezne države ne morejo ali nočejo lotiti same in jih torej (iii) razvite države in države v razvoju obravnavajo kolektivno in na večstranski podlagi.

- **Povezovanje visokih političnih strokovnjakov** z zagotavljanjem foruma in možnosti usposabljanja za oblikovanje in izvajanje politike/strategije. **Povezovanje organizacij civilne družbe, kmečkih združenj in sindikatov** (jug-jug in sever-jug) za podpiranje svetovne agende varnosti preskrbe s hrano.

3.5.3. *Zagovarjanje in napredovanje svetovne agende varnosti preskrbe s hrano*

Komisija bo tudi v prihodnje obravnavala ključna vprašanja glede varnosti preskrbe s hrano v mednarodni razpravi in podpirala harmonizacijo in usklajevanje s partnerji v razvoju in donatorji. Predvsem bo pomembna trdnejša povezava z organizacijami civilne družbe.

3.6. **Reševanje negotovih razmer glede hrane v izrednih razmerah prehoda in nestabilnih državah**

V novem „Soglasju EU o razvoju“ je jasno navedeno, da bo v zvezi z varnostjo preskrbe s hrano „posebna pozornost posvečena prehodnim razmeram“. EU se močno zavzema za „namenjanje večje pozornosti revnejšim državam, težavnim partnerstvom ter nestabilnim in propadlim državam“⁶, in ugotavlja, da 30 % najbolj revnih ljudi v negotovih razmerah glede hrane živi v nestabilnih državah.

V ciljnih državah bo program ponujal orodje za zagotavljanje nadaljnjih dejavnosti v prehodnem obdobju, ki se financirajo v okviru človekoljubnega instrumenta, pred uvajanjem dolgoročnih dejavnosti v zvezi z varnostjo preskrbe s hrano v okviru geografskih razvojnih programov. V tem prehodnem obdobju bo program zagotavljal ustrezno in pravočasno obravnavanje varnosti preskrbe s hrano. Program bo:

- **vzpostavil državne strategije za povezovanje pomoči, obnove in razvoja** s posebnim poudarkom na varnosti preskrbe s hrano; delo na ravni Komisije bo usmerjala stalna medslužbena delovna skupina za povezovanje pomoči, obnove in razvoja v okviru Komisije, ki bo preverjala tekoči program in nadzorovala izvajanje; povezovanje pomoči, obnove in razvoja zahteva prožnost in hitro dodeljevanje sredstev;
- **izboljšal uvajanje in opuščanje:** (i) s podpiranjem informacij glede varnosti preskrbe s hrano (glej prvi sestavni del); (ii) z razvijanjem inovativnih pristopov (glej tretji sestavni del); (iii) z izboljševanjem meril za uvajanje in opuščanje ter njihovo uporabo pri načrtovanju faze pomoči glede na posamezen primer (iv) s spodbujanjem tesnega usklajevanja; in (v) z dvigovanjem ravni ozaveščenosti glede pristopa povezovanja pomoči, obnove in razvoja in razvojem metodologij tega pristopa.

Poleg tega je v primeru pomanjkanja hrane, ki zajema več držav v regiji, potreben regionalni odziv, ki bi dopolnil nacionalne ukrepe (npr. pri sistemih zgodnjega opozarjanja, regionalnih trgov s hrano itd.). V takšnem primeru se lahko zgodi, da v regionalnem usmeritvenem programu sredstva niso na voljo in tematski program za varnost preskrbe s hrano lahko po potrebi zapolni vrzel med izrednim in razvojnim odzivom.

Pri načrtovanju konkretnih ukrepov za ta sestavni del bo v programu prednost med drugim namenjena:

⁶ Ta koncept zajema težavna partnerstva in krizne razmere/razmere po krizi.

- **izbiri (kdo):** ocena ranljivosti se bo osredotočila na najbolj prizadete skupnosti in ranljive skupine (glej podrobnosti o upravičencih v oddelku 3.8);
- **intervencijam (kaj):** program se bo osredotočil na: (i) bistvene naložbe za zaščito, ohranjanje in obnovitev proizvodnih in družbenih sredstev, ki so ključnega pomena za varnost preskrbe s hrano, da se omogoči gospodarska integracija in dolgoročna rehabilitacija, ter (ii) zmanjševanje ranljivosti ob pretresih in krepitev odpornosti ljudi s podporo za preprečevanje kriz in krizno upravljanje;
- **orodjem in pristopom (kako):** v skladu s politiko ES glede varnosti preskrbe s hrano se bodo dejavnosti financirale predvsem z denarnimi sredstvi, da se spodbudijo lokalna proizvodnja in trgi. Če ne obstajajo delujoči trgi in druge možnosti, lahko izvajalski partnerji uporabijo dodeljena denarna sredstva za nakup in distribucijo hrane. Sodelovanje z lokalnimi organi in skupnostmi bo nadvse pomembno pri opredeljevanju najbolj primernih oblik pomoči. Zagotovljena bo čim boljša usklajenost in harmonizacija z drugimi donatorji.
- **partnerjem (s kom):** glavni partnerji bodo mednarodne in lokalne nevladne organizacije, lokalni organi, kjer je to mogoče, in agencije ZN, kadar je to ustrezno.

3.7. Spodbujanje inovativnih politik in strategij

Da bi sledili novim izzivom na lokalni, nacionalni in regionalni ravni, lahko tematski program podpira razvoj in preizkušanje inovativnih, trajnostnih in lokalnih politik, strategij in pristopov ter razširjanje najboljših praks na področju varnosti preskrbe s hrano.

Značilna področja intervencije vključujejo: kmetijstvo in gospodarjenje z naravnimi viri; varnost preskrbe s hrano in razvoj podeželja/lokalni razvoj (vključno z mestnimi/obmestnimi zadevami); trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in dostop do njih, vključno z gozdarstvom in ribištvom; prehrano, demografska vprašanja in vprašanja glede dela, migracije; varnost preskrbe s hrano in zdravje/izobraževanje (itd.).

S poudarjanjem inovativnosti bo program: spodbujal in dopolnjeval ukrepe interesnih skupin civilne družbe; zagotavljal pomoč, ki nadgrajuje človeško sposobnost spopadanja s težavami in inovativne rešitve; podpiral metodološko delo in ukrepe, namenjene zmanjševanju ranljivosti; omogočil oblikovalcem politike raziskovanje in načrtovanje za nove izzive, povezane z varnostjo preskrbe s hrano; izboljšal možnosti za reproduciranje inovacij in njihovo razširjanje jug-jug.

3.8. Upravičenci

Program je ključno orodje za doseganje ciljev varnosti preskrbe s hrano in tako namenjen odpravljanju negotovih razmer glede hrane po vsem svetu, zato zadeva **širok krog upravičencev**. Vsi trije sestavni deli programa bodo oblikovani in izvajani tako, da bo njihov osnovni cilj izboljšati preživetje in varnost preskrbe s hrano revnih na podeželju in v mestih, predvsem med najbolj prikrajšanimi skupinami.

V tem okviru, predvsem v drugem sestavnem delu, bo pomoč za varnost preskrbe s hrano namenjena upravičencem, ki sodijo v dve široki prikrajšani skupini: (i) tisti, ki niso sposobni samostojno skrbeti zase in potrebujejo začasno podporo za preživljanje (npr. prek varnostne mreže), in (ii) tisti, ki potrebujejo začasno podporo, da se povzpnejo iz absolutne revščine in

vključijo v proizvodne dejavnosti. Prednost bodo imele na splošno naslednje skupine: otroci, mlajši od pet let; skupnosti s člani, ki so okuženi z virusom HIV/imajo aids ali druge kronične bolezni; skupnosti in skupine, ki jih je prizadela vojna, ter notranje razseljeni ljudje; ženske, zlasti tiste, ki preživljajo družine; pastirji, mali kmetje in ribiči v negotovih razmerah glede hrane; delavci brez zemlje in na kmetijah, mestni reveži.

Program bo namenjen tudi širokemu krogu **posrednih upravičencev** prek usposabljanja, vključno z osebjem iz nacionalnih in regionalnih uprav, vladnimi in nevladnimi institucijami, institucijami iz zasebnega sektorja itd.

3.9. Izvajalski partnerji tematskega programa

Program je namenjen sodelovanju z vrsto različnih javnih in nedržavnih akterjev. Zlasti v razmerah ob propadu države se bo pomoč opirala na ocene, prednostne naloge in lastne pobude lokalnih zainteresiranih skupin.

ES konkretno spodbuja strateška partnerstva z **ZN in večstranskimi agencijami** na področjih, ki skladno prispevajo k programom EU za varnost preskrbe s hrano. Strateška partnerstva podpirajo tudi delo ES pri mednarodnem političnem dialogu o varnosti preskrbe s hrano.

Pri vseh sestavnih delih bo nadvse pomembna **partnerska vloga organizacij civilne družbe**: kot strateški zavezniki v zagovarjanju, glavni partnerji pri oblikovanju in izvajanju pomoči v prehodnih in nestabilnih razmerah, ter spodbujevalci inovacij. Program bo podpiral sposobnost nevladnih organizacij s severa in juga za vključevanje v politični dialog o varnosti preskrbe s hrano. Podpiral bo tudi sodelovanje med nevladnimi organizacijami in drugimi nevladnimi akterji ter zasebnim in javnim sektorjem. Dejavno se bo spodbujala vloga poklicnih združenj, sindikatov in zasebnih institucij.

Glede na posamezne okoliščine bodo lahko partnerji programa tudi **javne interesne skupine**. **Lokalni organi** imajo pomembno vlogo v nestabilnih državah in razmerah po krizi. Celinske, regionalne in nacionalne institucije so lahko povezane z globalnimi programi za zagotavljanje globalnih javnih dobrin, kot so raziskave in inovacije. Obstaja tudi možnost vključevanja javnih interesnih skupin v spodbujanje inovativnih politik in strategij za varnost preskrbe s hrano.

ANNEX

ANNEX 1 – PROGRAMME’S STRATEGIC PRIORITIES, BENEFICIARIES AND PARTNERS

1. STRATEGIC PRIORITIES TO SUPPORT THE DELIVERY OF INTERNATIONAL PUBLIC GOODS AND THE FINANCING OF GLOBAL PROGRAMMES

1.1. International Public Goods (IPGs)⁷

- Pro-poor and demand-driven **research and technological innovation**, primarily in agriculture (including livestock, forestry, fisheries/aquaculture) and sustainable management of natural resources, with an explicit focus on food security. International public institutions should be eligible for funding, including in partnership with the private sector. The support package would include downstream dissemination of information and technology as well as best practices and strengthening of capacities of regional/national research institutions. Research themes would include: sustainable agricultural productivity, efficient use of water resources, animal health, nutrition (so-called hidden hunger) market and trade (e.g. dynamics of local and regional markets and prices, Sanitary and Phytosanitary Standards, knowledge dissemination). Research should also contribute to a better understanding of the root causes of food insecurity (social, anthropological, environmental and economic aspects).
- Support for the use and dissemination of **satellite imagery and data**, not only for crop monitoring and early warning systems, but also for food security systems, e.g. including such dimensions as land use and management.
- **Capacity development and training**, such as **distance learning** tools, to expand the reach of research and know-how in remote areas.
- **Networking**: Partnerships with EU research initiatives that are relevant for food security and complementary to those funded by existing programmes (such as the 6th and 7th Research Framework Programmes). North-South and South-South **Scientific and technological networking** of scientists, students, experts, institutes (including twinning) to promote sharing of experiences and foster initiatives on an inter-regional, continental and global scale.

1.2. Global (and continental) programmes

Global programmes are a means of developing common approaches across regions in specific areas relevant to food security. Priorities include:

- **Food security information and early warning systems, livelihood monitoring.** Global programmes will develop, test, standardise and disseminate methodology and tools, and support capacity and institutional development at regional and national level, ensuring consistency and coherence between systems at different levels. Emphasis will be on

⁷ As defined by the International Task Force on Global Public Goods: International public goods address issues that: i) are important to the international community, ii) cannot, or will not, be adequately addressed by individual countries acting alone, and therefore iii) are addressed collectively on a multilateral basis, by both developed and developing countries.

methodologies designed to ensure that the information is made available and is accessible by all. The funding of national systems will however be provided by geographical instruments or governments or other donors. Such programmes will help to harmonise and align donors' approaches, in particular EU Member States. Their implementation will rely both on specialised organisations including UN agencies and on a large platform of expert NGOs and international institutions. The Programme will be instrumental in coordinating and aligning food security information methodologies and systems currently supported by different EC instruments, e.g. in LRRD situations.

- **Food Security Strategies.** Support through a global programme will be provided to governments willing to develop food security strategies and plans, where food security is not selected as a priority area for assistance and in collaboration with international organisations. The Thematic Programme will not fund national food security programmes, which will have to be supported by way of the geographical instruments.
- **Networking of senior policy experts,** providing a forum and at the same time a training opportunity for policy formulation and implementation.
- **Networking of civil society organisations,** to improve their access to information, facilitate sharing of experiences and best practices, and strengthen their advocacy capacity, in particular of women and disadvantaged groups. South-South and North-South networks will be supported. Farmers' associations and trade unions (agricultural labourers) will also be eligible for support, including in twining/collaboration with EU organisations.
- **Support for continental and regional FS programmes,** in fields of specific relevance to food security, such as agriculture, sustainable management of natural resources and agricultural trade in support of regional organisations' priorities. Other themes of relevance could include: commodity chains, diversification within and from agriculture, markets (including capital and labour), access to land and water, HIV-AIDS. Global/continental programmes will focus on the areas of comparative advantage and value added of the regional/continental organisation with a demonstrable impact downstream.

1.3. Advocacy and advancement of the global food security agenda

The Commission will continue to advocate for and address key food security issues in the international debate and foster harmonisation and alignment with developing partners and donors. Particularly important will be a stronger alliance with civil society organisations. Key issues include: (i) the role of food aid in food security (so as to foster a greater international consensus on food aid policies); needs assessments (currently overly food aid-biased); (ii) Poverty Reduction Strategies, pro-poor growth and food security; (iii) trade (international and regional trade have a strong impact on food security); (iv) governance (food security is heavily affected by governance failures); (v) the right to food (as reflected in the Voluntary Guidelines to which the EU subscribes).

2. ADDRESSING FOOD INSECURITY IN EXCEPTIONAL SITUATIONS OF TRANSITION AND STATE FRAGILITY

The new "EU Consensus on Development" clearly states that, where food security is concerned, "particular attention will be paid to transition situations". There is a strong commitment to "paying greater attention to poorer countries, difficult partnerships and fragile

and failed states”⁸, recognising that 30% of the poorest, and food-insecure, people live in fragile states.

The Thematic Programme focuses on the dynamic nature of food insecurity: the transition from relief to rehabilitation and development is rarely a linear one as, due to the high vulnerability of the extreme poor, even a small shock can have a serious adverse effect on their survival capabilities. Failure to address such vulnerability leads to the repeated mobilisation of emergency support when humanitarian conditions deteriorate. Hence, the overriding priority of Food Security support in transition countries will be to address vulnerability to prevent any regression back into crisis by promoting resilience and opportunities for sustainable livelihoods.

In the case of transition from emergency to development, EC aid is conceived within a broad economic, social and political context, defined in the EC Communication on “Linking Relief, Rehabilitation and Development”⁹ as:

“Rehabilitation programmes which gradually take over the relief/emergency aid to stabilise the economic and social situation and to facilitate the transition towards a medium and long term development strategy”.

This definition recognises a gap or “grey zone” between humanitarian assistance, rehabilitation and development. Implementation of the LRRD concept has been rather disappointing so far, particularly because of the nature of the humanitarian and development instruments, and the timing and forms of their application.

Of particular concern is the food security policy response in situations of protracted crises. It is now estimated that 50 million people worldwide live in an area affected by protracted crises lasting for five years or more (e.g. Sudan). The term applies most often where vulnerability is associated with violent conflict or political instability. Moreover, in more recent times, it has been linked to the HIV/AIDS pandemic, which has a disastrous impact on economies already weakened by governance failure and periodic economic and natural shocks.

In the context of transition, a number of different scenarios justify thematic, rather than geographical, assistance. These may be grouped into three broad categories:

- Situations and countries in which it may be difficult to agree on Food Security actions with partner governments owing to alternative priorities. For example, food insecurity may be concentrated in particular areas (out of state control) or among particular groups (Internally Displaced People).
- Countries in which cooperation has been suspended or no cooperation framework (CSP) is in place. The absence of a functioning state means an increased role for civil society and multilateral organisations to intervene effectively (e.g. Somalia).
- “Forgotten crises” in which cooperation with national governments may be difficult to establish through geographical instruments.

⁸ This concept covers difficult partnerships and crisis/post-crisis situations.

⁹ COM(2001) 153.

In all cases EC aid responds to the needs of the most vulnerable and acts as an entry point for more systematic policy dialogue and longer-term cooperation arrangements.

In target countries, the programme will provide an instrument to ensure, during a transition period, the follow-up of activities financed under the humanitarian instrument before the phasing-in of long-term food security activities under geographical development programmes. In this transition period, the Programme will ensure that food security is properly and timely addressed.

Similarly, in the event of a food crisis involving several countries in a region (e.g. as in 2005 in Western Africa), a regional response is required to complement national actions (e.g. on early warning systems, regional food markets, etc.). In such an event, resources may not be available in the Regional Indicative Programme and the FS TP could, if required, bridge the gap between the emergency and the development response.

The need to devise effective criteria for phasing-in and phasing-out different instruments raises the question of how to assess short-term needs (life saving situation) and longer-term needs (life protecting) and identify the right stakeholders. In situations of state failure, the role of local stakeholders, their communities and organisations as partners becomes even more essential.

To respond to the above challenges in exceptional situations, the Programme will:

- **establish LRRD country strategies**, with a specific focus on food security. Work at the Commission level will be steered by a standing LRRD Commission inter-service working group who will review the rolling programme and oversee implementation. LRRD requires flexibility and fast resource allocation. This may mean adapting the timeframe of aid, the financing procedures, the choice of instruments, beneficiaries and implementing partners.
- **Improve phasing-in and phasing-out** by: (i) supporting Food Security information (see component 1); (ii) adopting innovative approaches (see component 3) such as the Integrated Food Security Phase Classification (IFSPC) tool developed by the Somalia Food Security Assessment Unit; (iii) working jointly with the Humanitarian Aid Instrument in order to improve criteria and introduce them as of the planning of the relief phase, on a case by case basis; (iv) promoting effective coordination among international organisations, national and local governments, civil society and beneficiaries; and (v) raising awareness of the LRRD approach.

As indicated earlier, a tough challenge in addressing food insecurity is how to overcome crises in countries marked by conflict and political instability where phases of transition do not follow the linear LRRD approach but often overlap. Examples of countries in protracted¹⁰

¹⁰ Protracted crises can be defined as ‘situations in which large sections of the population face acute threats to life and livelihoods over an extended period, with the state and other governance institutions failing to provide adequate levels of protection or support’. The term has been applied most often where vulnerability is associated with violent conflict or political instability. Moreover, it has been linked to the impact of the HIV/Aids pandemic, which has a disastrous impact on economies already weakened by governance failure and periodic economic and natural shocks.

and complex crisis¹¹ include DRC, Eritrea, Ethiopia, Haiti, Somalia, Sudan, West Bank and Gaza.

Furthermore, in the event of a food crisis involving several countries in a region a regional response is required to complement national actions (e.g. on early warning systems, regional food markets, etc.). In such an event resources may not be available in the Regional Indicative Programme and the FS TP could, if required, bridge the gap between the emergency and the development response.

In devising concrete action for this component, the Programme will prioritise, inter alia, the following:

- **On targeting (who):** vulnerability assessment will focus on the most affected communities and vulnerable groups with lower resilience to shocks, and will be careful to avoid any discrimination that might lead to conflict (see details in chapter 5 on beneficiaries).
- **On aid (what):** very often the relief approach is protracted by the delivery of unconditional transfers of food aid and handouts, while protection and recovery of productive and social assets vital for food security is neglected. Investments are crucial to allow economic integration and longer-term recovery. Concrete examples of aid are: the rehabilitation of local infrastructure combined with productive and social safety nets, improved availability/access to agricultural inputs, non-agricultural income generating activities, etc., addressing vulnerability to shocks and strengthening people's resilience through support for crisis prevention and management.
- **On tools and approaches (how):** in line with the EC FS policy, operations will be financed primarily with cash to stimulate local production and markets. In the absence of functional markets and alternative options, implementing partners may use cash allocations to purchase and distribute food. The time frame of the rehabilitation programmes will have to allow for a gradual consolidation of livelihoods and institutions so as to restart the normal development processes. In this context predictability of support is important. Working together with local authorities and communities will be of paramount importance to identifying the most appropriate types of assistance. The Programme will support by every possible means coordination and harmonisation with other donors' intervention.
- **On partners (with whom):** prime partners will be international and local NGOs, local authorities whenever possible and UN agencies where appropriate.

3. PROMOTING INNOVATIVE POLICIES AND STRATEGIES

In order to keep pace with evolving food security challenges at local, national and regional levels, the Thematic Programme may support the development and testing of innovative sustainable and locally owned policies, strategies, and approaches, as well as dissemination of

¹¹ An increasing number of emergencies are related to conflict and have come to be known as "complex emergencies". The Inter-Agency Standing Committee (IASC) defines a "complex" emergency as: "a humanitarian crisis in a country, region or society where there is a total or considerable breakdown of authority resulting from internal or external conflict and which requires an international response that goes beyond the mandate or capacity of any single agency and/or the ongoing UN country programme". (Source FAO (2004), FAO's Emergency Activities: Technical Handbook Series).

best practices in the field of food security. The areas below have been identified by the Commission as possible fields for intervention; this list is not exhaustive and may be reviewed as needs and situations require.

- Pro-poor growth-orientated agriculture, fisheries/aquaculture and forestry with an emphasis on low-cost, locally owned, sustainable solutions
- Prevention and preparedness strategies to avert food crises or mitigate its effects
- Food security and rural/local development (decentralisation, rural-urban linkages, local development and area-based management are priority areas in the new EU policy statement). Stimulation of the local private sector
- Sustainable management of and access to natural resources (land, water and energy), impact of the degradation of natural resources on household and national food security
- Urban and peri-urban food security, landless food-insecure and income diversification through non-agricultural activities
- Nutrition and the neglected issue of “hidden hunger” (micronutrient deficiencies have an enormous impact on the lives of mothers and children in particular)
- Demographic, labour issues and migration
- Relations between key social issues and food security (safety nets, the HIV-AIDS pandemic, sanitation, the role of education in fostering food security, etc.)
- Gender equity, minorities and ethnic groups usually targeted as extreme poor and food-vulnerable.

Through its focus on innovation the Thematic Programme will:

- promote and complement actions of civil society stakeholders, who are leading players in developing effective aid which has the potential to link relief, rehabilitation and development;
- promote aid that builds on people’s coping capacities, their innovative solutions and supports methodological work and action aimed at reducing vulnerability;
- strengthen the capacity of the Community to engage in effective policy dialogue with developing partners and donors;
- allow policy-makers to research and plan for new food security challenges that might arise in the medium to long term;
- enhance the potential for replication and upscaling of innovations and their South-South dissemination.

4. BENEFICIARIES

Being a key instrument to fulfilling food security objectives, the Programme aims to reduce food insecurity worldwide and therefore will concern a **broad range of beneficiaries**. All three components of the Programme will be designed and implemented with the ultimate aim of improving the livelihoods and food security of the rural and urban poor, especially among the most disadvantaged groups.

In this context, particularly in component 2, food security aid will target beneficiaries belonging to two broad disadvantaged groups: i) those who are not self-reliant and need temporary support (e.g. safety nets), and ii) those who need temporary support to graduate from absolute poverty and engage in productive activities. Priority will be broadly given to the following groups:

- ***Children under the age of 5:*** In 2005, despite abundant global food supplies, at least 150 million children under five were suffering from various forms of malnutrition. The results of childhood malnutrition leave a legacy of underweight children, stunted growth, susceptibility to infections, as well as other physical and cognitive disabilities.
- ***Communities with members suffering from HIV/AIDs or other chronic illnesses:*** HIV/AIDS and other illnesses such as malaria and tuberculosis inflict a heavy burden of care on families, thereby triggering food insecurity. There is often a household trade-off between food and health care provision, as households deplete a limited asset base and exhaust social networks of ‘kin and community’ to provide care. When the most productive worker dies a household often experiences a food gap.
- ***War-affected communities and Internally Displaced People:*** Aid must target war-affected populations and provide assistance to internally displaced populations, who are often the casualties in a protracted crisis. It must aim at food self-reliance of affected populations.
- ***Women:*** The prevalence of food insecurity particularly applies to women, who, despite their multiple roles as food producers, household managers, care givers and income generators, continue to be the most vulnerable to food insecurity. This prioritisation complements the support of programmes focusing on children under the age of five.
- ***Food-insecure pastoralists, small farmers and fisher folk:*** Aid must support these three groups, who are often the extremely poor and most dependent on a limited asset base.

Landless and farm labourers, urban ultra-poor: These categories are often neglected, but demographic pressure, combined with inadequate and inequitable economic growth, in both Asia and certain African regions, drives increasing numbers of poor out of agriculture.

The Programme will target a broad range of **intermediate beneficiaries** by way of capacity building, including staff from national and regional administrations, governmental and non-governmental institutions, and private sector institutions, etc.

5. IMPLEMENTING PARTNERS OF THE THEMATIC PROGRAMME

The Programme is intended to work with a range of different public and non-state actors, at global, national and local level. In particular, aid in situations of state failure will rely on local stakeholders' assessments, priorities and own initiatives.

The EC is taking concrete steps to promote strategic partnerships with **UN and multilateral agencies** in areas which make coherent contributions to EC food security programmes. Strategic partnerships also support the work of the EC in policy dialogue in the international food security arena. Strategic partnerships provide a means of building upon the respective comparative advantages in specific areas, whilst also reinforcing the 'added value' of a consistent approach amongst donors. Recently, the Commission has signed memoranda of understanding with the FAO and WFP. Other UN agencies do relevant work in terms of food security, UNICEF, UNDP, WHO, IFAD, UNRWA, for example. The CGIAR group is a prime partner of the Commission as far as agricultural research is concerned.

The role of civil society organisations as Programme partners will be of primary importance in all components of the programme, as strategic allies in advocacy, as prime partners in the design and provision of aid in situations of transition and instability and as promoters of innovation. The programme will support the capacity of Northern and Southern NGOs to engage in policy dialogue on food security. The Programme will foster cooperation between NGOs and other non-state actors, and the private and public sector. The role of professional associations, trade unions and private institutions will be actively promoted.

Depending on the specific situations, **public stakeholders** could also be partners of the programme. **Local authorities** play an important role in fragile states and situations of post-crisis. **Continental, regional and national institutions** might be associated with global programmes for the delivery of global public goods, such as research and innovation. There could also be scope for involving public stakeholders in the promotion of innovative food security policies and strategies.

ANNEX II - PUBLIC CONSULTATION REPORT

In a spirit of consultation and dialogue, as enshrined in the Commission Communication COM(2002) 704, the drafting of the Food Security Thematic Programme involved the participation of both Commission departments and a wide range of stakeholders and civil society organisations.

Using an issues paper for the purposes of the consultation process was chosen in order to facilitate a truly participatory consultation process. First of all, the paper was prepared on the back of literature made available by specialised agencies in food security, informal discussions and a critical review by the Commission departments concerned. The issues paper was sent to 50 Delegations in countries where food insecurity prevails. It was circulated to policy departments of specialised agencies, such as IFPRI (CGIAR), FAO and WFP, as well as, informally, to EU Member States. The paper was published on the Europa website for general public information. It was also discussed at meetings with two NGO networks, the EU Food Security Group of CONCORD and the International Food Security Network, which facilitates the work of local NGOs in 12 food-insecure countries.

Feedback from the consultation, which was generally very positive on the pertinence and substance of the Thematic Programme, provided interesting material for the drafting of the Communication.

In particular, Delegations underlined the need to ensure flexibility and rapid procedures for the implementation of the Programme, together with greater coordination/synergy among the different cooperation instruments, be they geographical or thematic (other budget lines) and particularly relief.

Specialised agencies provided valuable inputs both on policy and methodological issues, according to their main areas of competence. FAO highlighted the importance of continued investment to develop capacities and food security information systems while applying a strategy combining short and long-term approaches. WFP focused on the second component of the Thematic Programme, situations of transition, and elaborated on the phasing-in/phasing-out of relief and the need for a good mix of assistance for long-term recovery and development, supporting community building and local authorities. IFPRI underlined the need for a broad approach to food security by investing in rural development and agriculture, without neglecting urban food security, particularly in capacities and technology.

EU Member States stressed the need for an integrated approach to food security as part of poverty reduction and pro-poor growth, and underlined the importance of good governance and decentralisation/local development. They emphasised the importance of not neglecting poor urban dwellers, the landless and the private sector as a partner.

Civil society organisations warned against procedures that might make the Programme rigid and slow to implement, while NGOs stressed the importance of their role not only as implementing partners, but particularly in advocacy and policy-making. The need for increased NGO/South-South and North-South cooperation was also highlighted. NGOs provided a number of concrete and interesting inputs for the future programming of the new thematic instrument.